

Till
Mark- och miljödomstolen
Nacka Tingsrätt

Domstolens målnummer 1206-12

Naturskyddsföreningens i Stockholms län synpunkter med anledning av Vägverkets och Trafikverkets ansökan om tillstånd för Natura 2000-området Edeby ekhage.

Naturskyddsföreningen i Stockholms län (Föreningen) framför i denna skrivelse sina synpunkter och yrkanden i målet efter att ha tagit del av:

- a) Vägverkets ansökan 2008-11-21 enl MB 7 kap 28a gällande Förbifart Stockholm och Natura 2000-onrådet Edeby ekhage i Ekerö kommun
- b) den komplettering/revidering av ansökan som Trafikverket ingav till länsstyrelsen 2012-01-23
- c) Länsstyrelsens skrivelse 2012-02-22 till domstolen med överlämnande av nämnda ansökningshandlingar (sammantaget nedan kallade Ansökan)
- d) Bevarandeplanen = Länsstyrelsens bevarandeplan för Natura 2000-onrådet Edeby ekhage SE0110188
- e) och övriga för Föreningen tillgängliga handlingar i målet.

Föreningen ingav 2008-09-10 ett yttrande till Vägverket över underlag för samråd om en vägtunnel i anslutning till Natura 2000-området Edeby ekhage (nedan förkortat till Edeby ekhage) och begärde kompletteringar av underlaget beträffande grundvattenrörelser och hur olika tunneldragningar påverkar Edeby ekhage. Vi har förvissat oss om att Länsstyrelsen har bifogat vårt yttrande (som bilaga 12 ?) i de till Domstolen överlämnade ansökningshandlingarna enligt c ovan.

Efter att ha studerat de för Föreningen nu tillgängliga handlingarna i målet har Föreningen följande synpunkter och yrkanden:

Den nu aktuella lokaliseringen av trafikplatsen på Lovö, med den ena cirkulationsplatsen i närheten av Edeby ekhage (Cirkulationsplatsen), innebär att Edeby ekhages bevarandestatus löper stor risk att ytterligare försämrats allvarligt:

A Både under byggtiden för Förbifarten (nedan Byggtiden) och under många år därefter kommer Edeby ekhage att utsättas för alltför höga nedfall av luftburet kväve:

- Under byggtiden dels från trafiken på väg 261 förbi Cirkulationsplats-bygget, dels från Trafikverkets arbetsfordon och -maskiner vid Cirkulationsplats-bygget och vid det tunnelpåslag / den tunnelmynning ska ligger närmast Cirkulationsplats-bygget, dels från de kvävehaltiga spränggaser som vädras ut ur denna tunnelmynning.

Naturskyddsföreningen

Stockholms län

- Vid trafikering av Förbifarten kommer trafiken på väg 261 förbi Edeby ekhage och vid Cirkulationsplatsen, enligt de trafikprognoser som Trafikverket har redovisat, att öka kraftigt och under många år och därvid ge upphov till högre kväveutsläpp än idag, särskilt under högtrafiktid. Föreningen ber domstolen i sin bedömning ta hänsyn till att det har visat sig att påverkan av de regionala bakgrundshalterna av kväve är obetydlig jämfört med utsläppen av kväve från passerande trafik.

B Under Byggtiden kommer Edeby ekhage dessutom att utsättas för nedfall av stendamm från sprängning, utfraktning av utsprängda bergmassor, krossning, vidaretransport, ev mellanlagring och omlastningar av stora mängder krossade bergmassor från arbetsplatsen vid den närmaste tunnelöppningen.

C Både under Byggtiden och därefter hotas Edeby ekhage av den grundvattensänkning som Trafikverket har ansökt om att få göra. Den skulle utgöra ett hot bland annat mot de stora ekar som är ett viktigt inslag i den naturtyp som ska bevaras i Edeby ekhage (se bl.a. 5-te punkten under rubriken "För gynnsam bevarandestatus gäller" på sid 5 i Bevarandeplanen). Dels finns det risk för uttorkning av ekarna i vissa delar av Edeby ekhage, dels finns det risk för att ekarnas rötter växer ner så djupt för att "säkra vattenbehovet" att de vid fluktuationer i grundvattennivån når ner i syrefritt grundvatten och ruttnar.

D Under Byggtiden skulle Edeby ekhage inte kunna betas i nödvändig omfattning för hävd på grund av att sprängningar och det buller och de vibrationer och utsläpp av spränggaser och damm som sprängningarna och hanteringen av bergmassorna ger upphov till och därmed göra det svårt att hålla betesdjur i Edeby ekhage.

De hot och risker för störningar som vi anfört under A-D ovan ingår i den "Hotbild av vad kan påverka Natura 2000-området negativt" som beskrivs på sid 5 i Bevarandeplanen. "Utebliven eller för svag hävd" och "Igenväxning med träd och buskar" har sannolikt till betydande del förorsakats av förhöjda kvävehalter som gör att igenväxning accelereras.

Stendamm kan ge en liknande effekt!

Det finns också risk för ackumulerad negativ påverkan av nedfall av kväve och stendamm och sänkt och fluktuerande grundvattennivå.

Föreningen yrkar med anledning av ovanstående synpunkter att Domstolen

- förelägger Trafikverket att flytta Cirkulationsplatsen, dvs den cirkulationsplats som ligger närmast Edeby ekhage, förslagsvis till andra sidan av Lindötunneln. Trafikverket har lagt fram minst två förslag till lokalisering av Trafikplats Lovö där en cirkulationsplats är placerad på Lindösidan av Lindötunneln.

- alternativt förelägger Trafikverket att visa dels att det "vid tidpunkten för beslutets tillåtlighet ur vetenskapligt perspektiv inte får föreligga några rimliga tvivel om att verksamheten inte kan ha en skadlig inverkan på det berörda området" Jämför EG-domstolens dom i mål C-239/04/EG (Castro Verdemålet) dels att det inte finns någon rödlistad art i Edeby ekhage som kan påverkas påtagligt negativt om en av

2

cirkulationsplatserna i Trafikplats Lovö placeras nära Edeby Ekhage, enligt den aktuella Arbetsplanen.

Föreningen bedömer att ett förhandsbesked av EU-domstolen skulle kunna minska riskerna för ytterligare förseningar av projektet Förbifart Stockholm, samtidigt som Föreningen liksom tidigare anser att Förbifarten inte bör byggas med den utformning, dragning och prioritering av biltrafik före kollektivtrafik som ett genomförande av Förbifartsprojektet enligt Arbetsplanen skulle innebära.

Mårten Wallberg
Ordförande
Naturskyddsföreningen i Stockholms län